

УДК 811.111'25:34

DOI: 10.31891/2415-7929-2019-17-57-61

ДОЛИНСЬКИЙ Є. В.

Хмельницький національний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ ЮРИДИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Наукова проблема перекладу англійської юридичної термінології пов'язана, перш за все, із вивченням специфіки юридичної мови, дослідженням загальних тенденцій виникнення та використання термінів у юридичних текстах та виявленням основних напрямів та способів перекладу юридичних термінів. Важливим критерієм якісного перекладу юридичних текстів є спеціальна підготовка перекладача, його компетентність та ерудиція. Метою дослідження є аналіз існуючої практики і проблем юридичного перекладу, визначення особливостей та способів перекладу юридичної термінології.

Ключові слова: переклад, переклад юридичних текстів, термінологія, юридична мова, способи перекладу юридичної термінології.

DOLYNSKYI Y.

Khmelnitskyi National University

THE TRANSLATION FEATURES OF ENGLISH LEGAL TERMINOLOGY

The scientific problems of English legal terminology translation are study of the legal language peculiarities, the general tendencies of occurrence and signification of legal texts terms, identifying the main directions and ways of legal terms translation. An important criteria for the quality translation of legal texts is the translator's special training, his competence and erudition. The purpose of the study is to analyze the current practice and problems of legal translation, to determine the features and methods of legal terminology translation. Legal language includes the language of laws, the language of court decisions, the language of legal science and expertise, the language of departmental written communication, administrative jargon. The legal texts translation has its difficulties. It should accurately convey the author's opinion and preserve the style features. Thus, the translator must be proficient and fluent in Ukrainian literary language and specific terminology. Legal translation has several stages; one of the most difficult is to find a matching terminology unit. The translation problems of legal terms arise from the inconsistency of the source language and the target language terminological systems, the lack of systematic correspondences. Among the main ways of translating non-equivalent legal terms are substitution and transformation, they are the most common. Such methods are divided into: transcribed borrowing (transliteration, transcription); literal translation; descriptive or explanatory translation, approximate translation or as it is called, analog. Of course, the translator should avoid borrowings and use correspondences. Thus, the main ways for translation legal terms are: using the full Ukrainian-language equivalent, borrowing and adding, descriptive translation, transcription, transliteration and word for word translation.

Keywords: translation, translation of legal texts, terminology, legal language, legal terminology translation methods.

В останні часи елементи термінології щоразу частіше зустрічаються в усіх жанрах та мовних стилях. Завдяки науково-технічній революції з'явилося чимало нової лексики притаманної галузі науки і техніки. Термінологія зустрічається в науково-популярних, науково-фантастичних творах, в суспільно-публіцистичній літературі. Кожна галузь науки, техніки, виробництва, мистецтва має свою термінологію. Загалом серед термінологічної лексики можна виокремити: суспільно-політичну, науково-технічну, природничу, адміністративно-ділову тощо. Кожна з них має свої підсистеми, наприклад: політичну (демократія, інтеграція, уряд, соціал-демократ, центризм, фракція); юридичну (законодавство, апеляція, позов, адвокат, прокурор, санкції); фінансову (кредит, банк, вклад, кошти, депонент); військову (плацдарм, переворот, зброя, полковник).

Питання специфіки термінів та способів їх перекладу завжди займало особливе місце у порівняльному мовознавстві. Його розглядали у своїх працях з теорії перекладу В. М. Комісаров, Я. І. Рецкер, І. В. Арнольд, О. О. Реформатський та інші науковці. Це питання є об'єктом зростаючої уваги сучасних науковців, що було висвітлено у працях А. Я. Коваленко, О. В. Суперанської, В. І. Карабана, Т. Р. Кияка. Серед науковців, які досліджували юридичні терміни є Л. П. Білозерська, І. В. Корунець, Л. М. Черноватий.

Потреба у висококваліфікованих фахівцях, які б володіли навичками і вміннями усного двостороннього перекладу зростає постійно завдяки розвитку міжнародних відносин, появи нових рамкових програм, що передбачають активну міжнародну співпрацю, у галузі науки й техніки, прикладами можуть слугувати програма «Сталого розвитку 2016-2030» (2016), рамкова програма Європейського Союзу (ЄС) «Горизонт 2020» (2013) тощо. [8, с. 2].

Це призводить до підвищення рівня міжнародної співпраці між вітчизняними й зарубіжними науковцями, збільшення кількості міжнародних конференцій, форумів, симпозіумів тощо, під час яких використовується усний двосторонній переклад в науково-технічній сфері. [8, с. 2].

Кожна галузь науки, техніки, виробництва, мистецтва має свою термінологію. Загалом серед термінологічної лексики можна виокремити: суспільно-політичну, науково-технічну, природничу, адміністративно-ділову тощо. Кожна з них має свої підсистеми, наприклад: політичну (демократія,

інтеграція, уряд, соціал-демократ, центризм, фракція); юридичну (законодавство, апеляція, позов, адвокат, прокурор, санкції); фінансову (кредит, банк, вклад, кошти, депонент); військову (плацдарм, переворот, зброя, полковник, контрудар).

Юридична мова повинна бути єдиною, щоб забезпечити єдність як всередині правової системи, так і в різних сферах юридичної діяльності. Оскільки питання про структуру мови тісно пов'язане з її функціями, а також із завданнями і цілями її дослідження, робляться спроби структурувати юридичну мову. В. Отто запропонував класифікацію рівнів юридичної мови, її внутрішню структуру: 1) мова законів: загальні правові норми, розраховані як для фахівців, так і для неюристів; 2) мова судових рішень; 3) мова юридичної науки та експертиз: коментарі спеціальних питань фахівцями для фахівців; 4) мова відомчого письмового спілкування: формуляри, пам'ятки, повістки тощо; 6) адміністративний жаргон: неофіційне обговорення суперечливих питань фахівцями, усне професійне спілкування юристів. Його можна поділити за певними тематичними групами: назви ділових паперів і документів; назви суб'єктів адміністративної / ділової / політичної діяльності; позначення видів і процесів управлінської діяльності; позначення оцінок діяльності; найменування галузей промисловості, сфер бізнесу і соціально-політичного життя [11, с. 44-57].

Розрізняють такі основні способи творення термінів шляхом використання внутрішніх ресурсів мови: надання наявним словам нових значень (семантична деривація), побудова термінів за допомогою дериваційних афіксів, складання основ терміноелементів; утворення термінологічних словосполучень, утворення аббревіатур.

Для утворення нових термінів використовуються звичайні слова та терміни, запозичені з інших галузей науки і техніки, серед них розрізняють такі способи: називання за схожістю зовнішніх ознак; називання за схожістю функцій; називання за суміжністю понять; називання за аналогією; уточнення значення.

Іноді, терміни втрачають зв'язок зі словами від яких вони утворилися, коли їм надають нове значення. Це відбувається через те, що слово набуває більш вузького, спеціального значення і таким чином відходить від свого первинного джерела.

За походженням юридичні терміни поділяються на: 1) загальнонавживані терміни, які вживаються у загальнонародній мові (або щоденні терміни): (accomplice, accreditation); 2) загальнонавживані, які мають в нормативному акті більш вузьке, спеціальне значення: (forced acquiescence, to retaliate accusation); 3) технічні терміни, які застосовуються у сфері будь-якої спеціальності (або спеціалізовані терміни): (non-patentable, nuclear-free); 4) власне юридичні терміни, які спеціально створені законодавцем (штучні терміни або спеціальні юридичні).

За способом формування терміни поділяються на: 1) власне юридичні терміни (lawsuit, legislative power, incapacity); 2) запозичені терміни – терміни, що запозичені із загальнонавживаних слів (наприклад, терміни «воля», «activity»), спеціалізованих неправових термінів (наприклад, терміни «афінаж», «firearms») або спеціалізованих правових термінів (наприклад, терміни «цінні папери», «антиконкурентні узгоджені дії», «bankruptcy»).

А. Я. Коваленко за будовою поділяє терміни на 3 групи [6, с. 259-261]:

1) Прості, які складаються з одного слова. Вони в свою чергу поділяються на: іменники (право, power), прикметники (законний, sarable), дієслова (апелювати, to testify), прислівники (беззаконно, deliberately). Домінування іменникових форм обумовило субстантивованій характер терміносистеми права.

2) Складні, які утворені з двох слів, пишуться разом або через дефіс (нормативно-правовий, civil-lawcontract).

3) Терміни-словосполучення, які складаються із декількох компонентів. Термінологічні сполучення можуть бути дво-, три-, чотири і багатокомпонентними. Найбільш поширеними є дво- і трикомпонентні термінологічні сполучення: прикметник + іменник (криміналістична експертиза, partial agreement, effective date); іменник + іменник (права людини, оголошення померлим, tax fraud, trial venue); прикметник + прикметник + іменник (цивільні правові відносини legal/general annual accounts); іменник + іменник + іменник (право володіння землею, damage assessment center); іменник + прикметник + іменник (притягнення до кримінальної відповідальності, letter of a full-time employment); дієслово + іменник (відавати під суд, to summon witnesses, to break the law); дієслово + прикметник + іменник (порушувати судову справу, to award a cooperative agreement) та ін.

Також, словотворчі типи термінів класифікуються наступним чином: 1. Терміни – кореневі слова: а) корінна непохідна лексика (nose, crook, villain); б) запозичена непохідна лексика (atom, alibi, affidavit). 2. Похідна лексика: а) терміни, утворені за допомогою суфіксації (amendment, intimidation, indictment); б) терміни, утворені за допомогою префіксації (disbarment, antidepressants, insubordination, counterfeiter, interaction, interview). 3. Терміни-складні слова (conclusive notice, non-patentable). 4. Терміни-словосполучення (bail bondsman, juridical process). 5. Терміни-аббревіатури (FBI – Federal Bureau of Investigation, CO – correction officer, IFRP – Inmate Financial Responsibility Program). 6. Літературні мовні позначення (g=Gramm, MHz=Megahertz). 7. Символи (знаки) – наприклад, математичні, хімічні, астрономічні та інші (% – percent). 8. Номенклатура (ECHR – European Court of Human Rights; ICC – International Criminal Court) [6, с. 25-26].

Терміни-словосполучення за семантикою можна поділити на три групи: а) до першої групи належать терміни-словосполучення, які складаються із самостійних слів, що можуть вживатися окремо і зберігати своє значення, наприклад: *death penalty*, де *death* – смерть, *penalty* – кара; б) до другої групи належать терміни-словосполучення, у яких один компонент є терміном, а інший – загальноживаною лексичною одиницею. Серед них можуть бути два іменники або іменник і прикметник, наприклад: *solitary confinement* – одиночне ув'язнення; с) до третьої групи належать терміни-словосполучення, у яких обидва компоненти є елементами загальноживаної лексики, і тільки їх сполучення є терміном, наприклад: *flight risk* – підсудний, якого не рекомендується звільняти на поруки через велику ймовірність, що він сховається від правосуддя.

Юридична мова має власні функції, особливі риси та стилі. На думку Д. Мелінкоффа, англійська правнича термінологія визначається «значно більшою різноманітністю спеціальних сфер застосування порівняно з іншими терміносистемами. Жанрове розмаїття обумовлене множинністю джерел права й розвиненістю англосаксонської правової сім'ї, до якої зараховуються, передусім, правові системи Сполучених Штатів Америки та Великої Британії» [10, с. 106].

Англійська правнича лексика широко використовується у текстах засобів масової інформації, у публіцистичних текстах, у художній літературі, у фільмах, що становить її винятковість. Все більше і більше юридичні терміни стають популярними і використовуються у різних галузях та сферах. Наприклад, ми неодноразово можемо почути їх у промовах, дебатах, телепередачах, радіопередачах, документальному кіно. Тому можна зробити такий висновок, що правнича мова застосовується у найрізноманітніших сферах суспільно-правових відносин [2, с. 85].

Юридична публіцистика має елементи майже всіх функціональних стилів, вони поєднуються певними особливими публіцистичними прийомами і засобами. Юридична публіцистика характеризується образністю, експресивністю, підвищеною емоційністю, стильовою різнобарвністю [1, с. 9].

В англо-американській публіцистичній мові правнича термінологія використовується у таких жанрах як: судовий звіт (*law report*); інформаційне повідомлення (*legal news*); проблемна стаття на правові теми (*feature article*).

Ознаки інформаційного повідомлення та проблемної статті виступають лексичне багатство, доступність, експресивність, достовірність оповіді. В той час як судовий звіт є цілком ідентичний до офіційно-ділового стилю [3].

У таких текстах наявна термінологічна насиченість і термінологічний образ. Звичайно, офіційно-документальні юридичні терміни трансформуються під час переходу в публіцистичний стиль, а саме змінюються їх функції. Для того, щоб зберегти зміст юридичного повідомлення, і щоб повідомлення було доступне і зрозуміле для читача, замінюються самі терміни, їх функції. [3].

Під час перекладу правничих термінів у публіцистичних текстах перед перекладачем постає серйозне завдання – точна передача фахових реалій на цільову мову. Як відомо, юридичні терміни можуть перекладатися як одним, двома, трьома або складатися із багатьох компонентів.

Англійська та українська мови маю чіткі відмінності у синтаксичній, морфологічній та граматичній будові, що спричиняє широке застосування трансформацій. Наприклад, перестановка: *prosecutorial judgment* – рішення обвинувальної влади; заміна: *Criminal Justice Act* – Закон «про кримінальне правосуддя»; додавання: *citizen's arrest* – затримання правопорушника цивільною особою; вилучення: *seal lawyer* – акула (спеціаліст із морського права) [3].

При перекладі перекладач неодноразово звертається до таких трансформацій, такі перетворення можуть поєднуватися між собою і, як результат, виникають комплексні трансформації.

Також перекладач змушений вдаватися до об'єднання, членування і перестановки речення, через те, що структури англійської та української мов є досить різними, такі перетворення допомагають досягти цілісного перетворення структури речення прийнятної для цільового читача.

Серед основних способів перекладу термінів розрізняють: прийом опису; переклад за допомогою родового відмінку; калькування; транскрибування; транслітерація; переклад за допомогою використання різних прийменників; переклад еквівалентом [6, с. 263-264].

Серед основних способів перекладу юридичних термінів розрізняють: 1) використання повного україномовного еквіваленту; 2) запозичення та додавання, яке полягає у запозиченні латинської одиниці і розкритті її значення за допомогою повного україномовного еквіваленту: *non-grata* – персона нон-грата; 3) описовий переклад; 4) транскрибування; 5) транслітерація; 6) калькування.

Отже, слід зазначити, що загальні прийоми перекладу стосуються й юридичних термінів.

Під час перекладу термінів необхідно спочатку з'ясувати значення терміну у контексті і вже потім передавати значення рідною мовою. Основним прийомом перекладу термінів є переклад за допомогою лексичного еквіваленту. «Еквівалент – постійна лексична відповідність, яка точно співпадає із значенням слова» [6, с. 258-259].

Серед інших прийомів розрізняють калькування – «переклад англійського слова або словосполучення за його частинами з наступним складанням цих частин», транскрибування – «передача літерами рідної мови звучання англійського слова», переклад за допомогою використання родового відмінку

та різних прикметників і описовий спосіб – «передача слова за допомогою поширеного пояснення значення англійського слова». Описовий спосіб застосовується у випадку відсутності еквівалента [6, с. 263-264].

Під час перекладу термінів слід дотримуватися головного правила: термін потрібно перекладати терміном. Наприклад, *interrogation* – допит, *motion* – клопотання, ці слова мають прямі відповідники в українській мові. Деякі терміни при перекладі зазнають калькування, тобто вони перекладаються за допомогою українських слів і виразів: *according to law* – відповідно до закону, *accompanying document* – супроводжуючий документ. Частина термінів, що мають міжнародний характер, передаються на українську мову шляхом транслітерації: *vice-consul* – віце-консул, *legitimism* – легітимізм. Такі терміни, як *immunity agreement* – згода про співпрацю із судом, *bail bondsman* – поручитель під заставу, були перекладені описовим способом, оскільки для них немає прямого відповідника.

Переклад текстів, насичених термінологічною лексикою, має свою складність. Вона полягає у необхідності точного відтворення не лише зовнішньої форми терміна, а й у збереженні психологічних та емоційних елементів, тобто намірів автора, втілених у тексті. Це означає, що переклад має точно передавати думку автора та зберігати особливості його стилю. Щоб досягти такого результату, перекладач повинен володіти відповідною українською термінологією, орієнтуватися у ній та вільно володіти українською літературною мовою [7, с. 6].

Юридичний переклад містить кілька етапів, одним із найскладніших є пошук відповідника певної термінологічної одиниці. Причиною цього може бути різні правові системи двох країн і мов. Проблема перекладу правових термінів виникає внаслідок невідповідності термінологічної системи вихідної мови і цільової мови та відсутності системних відповідників, причинами якої є мовні і позамовні фактори. До мовних факторів належать розбіжність мовних норм, особливість і своєрідність вихідної і цільової мови, а також розбіжність мовних картин світу. Позамовні фактори включають різний рівень розвитку певних мовних галузей [4, с. 161].

Серед основних способів перекладу безеквівалентних юридичних термінів розрізняють підстановку і трансформацію, вони є найбільш загальні. Якщо розглядати їх детальніше, то такі способи поділяються на транскодоване запозичення, тобто транслітерація, транскрипція; калькування, тобто дослівний переклад; описовий або пояснювальний переклад та наближений або, як його ще називають, аналоговий. Звичайно ж перекладач повинен уникати запозичень, і використовувати відповідники, якщо такі існують [4, с. 161].

Транскодоване запозичення використовується при перекладі інтернаціоналізмів, неологізмів, акронімів, топонімів, деяких метафоричних термінів або скорочених термінів. Наприклад, *Comitologie* (нім.) – *comitologie* (англ.) – комітологія (укр.); *hedge* – хедж (термінова угода, що складена для страхування); *solicitor* – солісітор (категорія адвокатів у Великій Британії, що ведуть підготовку судових матеріалів для ведення справ адвокатами вищого рангу). Такий спосіб перекладу застосовується під час перекладу термінів міжгалузевого права або загальнонаукових і технічних термінів [5, с. 138–144].

Калькування терміну розглядається як заміна частин лексичної одиниці словниковими відповідниками. Під час перекладу юридичних термінів калькування може поєднувати елементи транскрипції або транслітерації, тобто бути частковим калькуванням, або повністю дослівно перекладатися, тобто бути повним калькуванням. Наприклад, *juridical process* – юридичний процес; *operating budget* – операційний бюджет; *capital project* – капітальний проект.

Характерним видом перекладу для англійських юридичних термінів є створення неологізму, наприклад: *stay-in* – пікетування; *has-been* – політичний діяч, який утратив свій вплив [3].

Одним із найбільш вживаних способів перекладу правничих термінів є описовий переклад, який є найточнішим способом перекладу тому, що найбільш точно і влучно пояснює значення терміна, культурно-специфічну правничу лексику.

Наприклад, *capital murder* – вбивство, що карається смертною карою. Звичайно, описовий спосіб містить у собі достатньо інформаційної завантаженості і по суті являється поясненням перекладача, а не перекладом. Перекладач вимушений вживати пояснювальний переклад, коли слово-термін згадується вперше і не має ще чітко сформованого визначення у цільовій мові. Згодом такі терміни можуть трансформуватися у кальку або запозичення. Прикладом цього може слугувати вираз *arrrogate on of labs* – зближення законодавств, або, як вже перекладають, апроксимація (переклад калькою). Хоча коли цей термін був не надто вживаний, його перекладали так: процес скасування небажаних відмінностей у національних нормативно-правових актах з метою наближення законодавства держави-кандидата до норм європейського права, що становить важливу передумову для вступу в ЄС і створення спільного ринку тощо) [5, с. 148–149].

На думку зарубіжних авторів (Burne [9], Snell-Hornby [12], Tirkkonen-Condit [13]), такий вид, як усний двосторонній переклад з аркуша, зазвичай, використовується в юридичній, медичній і науково-технічній сферах. В юридичній сфері усний двосторонній переклад з аркуша знаходить своє застосування, оскільки під час слухання справи або в ході судового розгляду справи виникає необхідність здійснення усного двостороннього перекладу з аркуша іншомовних показань свідків. Свідчення подано в письмовому вигляді, однак, повний письмовий переклад не завжди потрібен, здебільшого, достатньо усного двостороннього перекладу з аркуша фрагментів свідчень.

Отже, у XXI ст. усе більш важливе місце – і за обсягом, і за соціальною значущістю – почали займати переклади текстів спеціального характеру – науково-технічних, інформаційних, економічних, юридичних тощо. Якщо у перекладацьких доробках художньої літератури основні труднощі для перекладача – передати художньо-естетичні переваги тексту оригіналу, зокрема, індивідуально-авторське використання мови перекладу, то під час перекладу юридичних текстів, на перший план, стають, як етичні проблеми (принцип конфіденційності, неупередженості тощо), так і мовні проблеми. Такі тексти можна охарактеризувати як інформативні або прагматичні, зазвичай анонімні (окрім наукових статей), більш-менш, стандартні за формою й мовними засобами. Тому перекладачу, насамперед, доводилося вирішувати суто лінгвістичні проблеми, зумовлені розходженнями в семантичній структурі й особливостями використання двох мов у процесі комунікації. Юридична мова включає мову законів, мову судових рішень, мову юридичної науки та експертиз, мову відомчого письмового спілкування, адміністративний жаргон. Серед основних способів перекладу юридичних термінів розрізняють: використання повного україномовного еквіваленту; запозичення та додавання, яке полягає у запозиченні латинської одиниці і розкритті її значення за допомогою повного україномовного еквіваленту; описовий переклад; транскрибування; транслітерація; калькування.

Література

1. Артикуца Н. В. Мова права і юридична термінологія. Київ : СтилоС, 2004. 266 с.
2. Баранник Д. Х. Мова нормативно-правових актів і система функціональних стилів літературної мови. Право і лінгвістика : у 2 ч. Ч. 2. Сімферополь, 2003. 115 с.
3. Глинка Н. В., Лазаускас Е. И. Особенности функционирования и приёмы перевода английской юридической терминологии в текстах публицистического стиля. URL: <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=19927&chapter=1>. (дата звернення 20.10.2019)
4. Касяненко Д. С. Лексико-семантичні процеси в термінології правового євролекту та їхнє відтворення у перекладі. Мовні і концептуальні картини світу. 2013. Вип. 2. С. 159–165.
5. Касяненко Д. С. Особливості перекладу та лексичної гармонізації законодавчих актів ЄС в контексті євроінтеграції України : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філолог. наук : 10.02.16. КНУ ім. Т. Шевченка. Київ, 2011. 350 с.
6. Коваленко А. Я. Науково-технічний переклад 2-е вид., виправл. – Тернопіль : Видавництво Карп'юка, 2004. 284с.
7. Ковтун О. В. Особливості перекладу англійських авіаційних термінів українською мовою : матеріали III міжн. наук.-практ. конф. “Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції”, 2-3 квітня 2010 р. Київ : АграрМедіаГруп, 2010. С. 182–186.
8. Сімкова І. О. Теорія і методика професійної підготовки майбутніх перекладачів до здійснення усного двостороннього науково-технічного перекладу : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 / НАУ. Київ, 2018. 539 с.
9. Byrne J. Technical Translation: Usability Strategies for Translating Technical Documentation. Dordrecht: Springer, 2006. 280 p.
10. Mellinkoff D. The Language of the Law. Boston : Little, Brown and Co, 1963. 526 p.
11. Walter O. Die Paradoxie einer Fachsprache. Der öffentliche Sprachgebrauch: Band. II. Stuttgart: Klett-Cotta, 1981. P. 44–57.
12. Snell-Hornby. M. Translation Studies: An Integrated Approach. Revised edition. Philadelphia, PA: John Benjamin, 1995. P. 511-513.
13. Tirkkonen-Condit S., Mäkisalo J., Immonen S. The translation process – interplay between literal rendering and a search for sense. Across languages and culture. V. 9 (1). 2008. P. 1–15.

References

1. Artykutsa N. V. Mova prava i yurydychna terminolohiia. Kyiv : Stylos, 2004. 266 s.
2. Barannyk D. X. Mova normatyvno-pravovykh aktiv i systema funktsionalnykh styliv literaturnoi movy. Pravo i linhvistyka : u 2 ch. Ch. 2. Simferopol, 2003. 115 s.
3. Hlynka N. V., Lazauskas E. Y. Osobennosti funktsyonyrovanyia u pryemy perevoda anhlyiskoi yurydycheskoi termynolohyy v tekstakh publitsystycheskoho styliia. URL: <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=19927&chapter=1>. (data zvernennia 20.10.2019)
4. Kasianenko D. S. Leksyko-semantychni protsesy v terminolohii pravovoho yevrolektu ta yikhnie vidtvorennia u perekladi. Movni i kontseptualni kartyny svitu. 2013. Vyp. 2. S. 159–165.
5. Kasianenko D. S. Osoblyvosti perekladu ta leksychnoi harmonizatsii zakonodavchykh aktiv YeS v konteksti yevrointehratsii Ukrainy : dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. filoloh. nauk : 10.02.16. KNU im. T. Shevchenka. Kyiv, 2011. 350 s.
6. Kovalenko A. Ya. Naukovo-tekhnichnyi pereklad 2-e vyd., vypravl. – Ternopil : Vydavnytstvo Karpiuka, 2004. 284s.
7. Kovtun O. V. Osoblyvosti perekladu anhliiskyykh aviatsiinykh terminiv ukrainskoiu movoiu : materialy III mizhn. nauk.-prakt. konf. “Sotsiokulturni ta etnolinhvistychni problemy haluzevoho perekladu v paradyhmi yevrointehratsii”, 2-3 kvitnia 2010 r. Kyiv : AhrarMediaHrup, 2010. S. 182–186.
8. Simkova I. O. Teoriia i metodyka profesiinoi pidhotovky maibutnikh perekladachiv do zdiisnennia usnogo dvostoronnoho naukovo-tekhnichnogo perekladu : dys. ... doktora ped. nauk : 13.00.04 / NAU. Kyiv, 2018. 539 s.
9. Byrne J. Technical Translation: Usability Strategies for Translating Technical Documentation. Dordrecht: Springer, 2006. 280 p.
10. Mellinkoff D. The Language of the Law. Boston : Little, Brown and Co, 1963. 526 p.
11. Walter O. Die Paradoxie einer Fachsprache. Der öffentliche Sprachgebrauch: Band. II. Stuttgart: Klett-Cotta, 1981. R. 44–57.
12. Snell-Hornby. M. Translation Studies: An Integrated Approach. Revised edition. Philadelphia, PA: John Benjamin, 1995. P. 511-513.
13. Tirkkonen-Condit S., Mäkisalo J., Immonen S. The translation process – interplay between literal rendering and a search for sense. Across languages and culture. V. 9 (1). 2008. P. 1–15.

Рецензія/Peer review : 02.05.2019

Надрукована/Printed : 05.07.2019